

ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ

**КАФЕДРА
ГУМАНІТАРНИХ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
ДИСЦИПЛІН**

**ІСТОРІЯ УКРАЇНИ та
УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ**

ЗМ. 2

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ З СЕРЕДИНИ

XVII ст. ДО СУЧАСНОСТІ

Заняття 1.

Українська національна революція

середини XVII ст.

САМОСТІЙНА РОБОТА

ЗМ.2. Заняття 2. Громадянська війна:

1. Зовнішньополітична діяльність гетьмана Б. Хмельницького.

2. Значення Андрусівської угоди та Вічного миру для українських земель.

3. Історичне значення національно-визвольної війни українського народу.

НАВЧАЛЬНІ ПИТАННЯ:

- 1. Причини, характер, рушійні сили і періодизація національно-визвольної боротьби.**
- 2. Утворення Української гетьманської держави.**
- 3. Громадянська війна та поділ козацької України на два гетьманства (1657-1676 р.).**

ВСТУП

**«ЗОЛОТОГО СПОКОЮ»
(період з 1638 до 1648 р.),
був вдаваним.**

Перше навчальне питання

**Причини, характер,
рушійні сили і
періодизація
національно-
визвольної боротьби.**

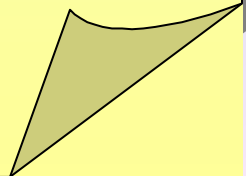

***Богдан Хмельницький
(1595 - 1657)***

***Знаменитий гетьман
України, засновник
козацької держави –
Війська Запорозького.
Гетьман Війська
Запорозького.***

Рушійні сили визвольної боротьби:

1. **Козацтво** – ядро і провідна сила.
2. **Селянство** – проти земельної власності феодалів, проти кріпацтва.
3. **Міщани** – підтримували селян і боролися за визволення міст.
4. **Представники православного духовенства** – взяли безпосередню участь у подіях революції.
5. **Частина української шляхти** – прийняла участь у формуванні козацтва .

Цілі боротьби

- 1. Ліквідація польського панування.**
- 2. Звільнення від національно-релігійного гноблення.**
- 3. Ліквідація магнатського землеволодіння, фільварково-панщинної системи господарства, кріпацтва.**
- 4. Утворення незалежної Української держави.**

Українська національна революція у своєму розвитку пройшла кілька етапів:

I етап (лютий 1648 —червень1652рр.) — найбільше піднесення та утворення держави.

II етап (червень1652 —серпень1657рр.) — період погіршення економічного та політичного становища. Пошук союзників.

III етап (вересень1657 —червень1663 рр.) — розкол України на два гетьманства.

IV етап (липень 1663 - 1676 рр.) – боротьба за возз'єднання України. Поразка національно-визвольної боротьби.

Революція – докорінний переворот у соціально-політичній та економічній сфері життя держави або певних територій.

Друге навчальне питання

**Утворення Української
гетьманської держави.**

Адміністративно-територіальний розподіл:

Полково-сотенний;

Кількість полків не була сталою: якщо 1649 р. їх налічувалося 16, то 1650 р. — вже 20.

Київське, Чернігівське, Брацлавське воєводства, східні райони Поділля та Волині за Зборівським договором 1649 р.

image-boss.net

Історико-географічні області у зарубіжжі

- 1 Берестейщина
- 2 Холмщина, Підляшшя, Білицина
- 3 Перемишльщина
- 4 Пряшівщина
- 5 Мармарощина
- 6 Задунайщина
- 7 Кубань
- 8 Донщина

Більш активне переселення українців в Слобожанщину розгорнулося в **30-х рр. XVII ст.** Це було спричинено, насамперед, зростанням небезпеки з боку татар, а також поразкою українських козаків у повстаннях **1630-х років.**

Перші міста:

**Острогозький, Харківський,
Сумський, Охтирський, Ізюмський.**

Висновок:

Отже, в процесі національно-визвольних змагань у світогляді козацької еліти відбулася певна еволюція від ідеї козацької автономії до створення суверенної незалежної держави. В основу державотворчого процесу було покладено модель військового територіального поділу та систему організації публічної влади Запорозької Січі. З часом під впливом обставин у житті козацької держави посилювались тенденції переростання демократії в авторитаризм, а республіки в монархію.

Третє навчальне питання

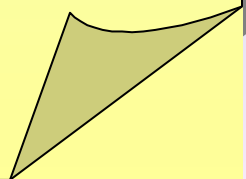
**Громадянська війна та поділ
козацької України на два
гетьманства
(1657-1676 р.).**

Початок доби Руїни та занепад української державності пов'язаний із:

Переяславською радою **18 січня 1654 р.**

«Березневими статтями» **березень 1654 р.**

Різне бачення наступних гетьманів на союз із Московською державою та розвиток українських земель.

**1656 р., укладення Віленської угоди
між Річчю Посполитою та Московською
державою, поляки через напад шведів
вимушені були піти на зближення з
московітами.**

“Цей договір суперечив «Березневим статтям», українська делегація не була на нього запрошена. Отже питання подальшого зближення з московітами ставилося під сумнів вже Б. Хмельницьким, але він помирає і питання залишається відкритим”.

***Петро Дорошенко
(1627-1698)***

***Гетьман Правобережної
та Лівобережної України в
1665-1676 роках***

ЗАКЛЮЧЕННЯ

У ході національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького відбулися докорінні зміни у житті українського суспільства – у державному устрої, у соціально - економічних відносинах, у духовній сфері.

Унаслідок національно-визвольної війни на українських землях було започатковано державне будівництво, створена боєздатна армія. Під час війни не діяли кріпосницькі закони, вільно розвивалося православ'я. Утім Україна була об'єднана з Московською державою, було покладено початок доби тривалих війн.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!